

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-3-135 (Devralma)
Karar Sayısı : 03-78/950-393
Karar Tarihi : 11.12.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

II. Başkan : Tuncay SONGÖR
Üyeler : R. Müfit SONBAY, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Kublay ATASAYAR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN.

B-RAPORTÖRLER: Meltem BAĞIŞ AKKAYA, Neşe Nur YAZGAN

C- BİLDİRİMDE

BULUNAN : Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Kurumsal İlişkiler Direktörlüğü
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:137 Maltepe / Ankara

D- TARAFLAR

: Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Kurumsal İlişkiler Direktörlüğü
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:137 Maltepe / Ankara

Compaigne Gervais Danone S.A.
c/o Groupe Danone
15 rue du Helder 75439 Paris Cedex 09 FRANSA

E-DOSYA KONUSU: Danonesa Danone Sabancı Gıda ve İçecek San. ve Tic. A.Ş. (Danonesa) ile iştiraki Danonesa Tikveşli Süt Ürünleri San. ve Tic. A.Ş. (Danonesa Tikveşli)'de Sabancı Grubuna ait bulunan hisselerin, Compaigne Gervais Danone S.A.(Danone) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.11.2003 tarih, 5758 sayı; 2.12.2003 tarih, 5927 sayı; 3.12.2003 tarih, 5939 sayı ve 4.12.2003 tarih, 5970 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 5.12.2003 tarih, 2003-3-135/Öİ-03-MBA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 8.12.2003 tarih, REK.0.07.00.00/167 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-78 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G-RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Danone'nin Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'den Danonesa hisselerinin % 50'sini ve bu işleme bağlı olarak Danonesa'nın kontrolünde bulunan Danonesa Tikveşli'nin de % 99.9 oranındaki hisselerini devralması işlemine ilişkin olarak; tarafların ilgili ürün

pazarlarındaki toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında bir devralma olduğu; ancak bu devir işlemi sonucunda aynı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, bu nedenle de bildirim konusu devralma işlemine izin verilmesinin uygun olacağı

ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

Dosya konusu başvuru, Sabancı ve Danone Grupları arasında 10.12.1996 tarihinde akdedilen "Ortaklık Sözleşmesi" ile 23.8.2001 tarihinde düzenlenen "Centilmenlik Sözleşmesi" uyarınca faaliyetlerini sürdüren Danonesa ortak girişimi ile bu girişimin kontrolünde bulunan Danonesa Tikveşli hisselerinin Danone Grubu'na satışına ilişkindir.

Danone'ye devredilecek olan Danonesa'nın devir işlemi öncesi ortaklık yapısı Tablo-1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Danonesa Devir Öncesi Ortaklık Yapısı

Ortaklar	Sermaye Payı (%)
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	49.755
Compaigne Gervais Danone S.A.	50
Ak Emeklilik A.Ş.	0.015
Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş.	0.15
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş.	0.08

Tablo incelendiğinde devir öncesinde Danonesa'nın Sabancı ve Danone tarafları arasında kurulmuş bir ortak girişim olduğu ve söz konusu şirketin % 50 hissesinin Danone'ye, % 49.75'inin Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'ye, % 0.15'inin Exsa'ya, % 0.015'inin Ak Emeklilik'e, % 0.08'inin Tursa'ya ait olduğu, görülmektedir. Devir sonrasında ise tüm hisseler dolayısıyla şirketin kontrolü Danone'ye geçecektir.

Danonesa'nın % 99.9 sermaye payına ve kontrolüne sahip olduğu Danonesa Tikveşli de, Danonesa'nın el değiştirmesi neticesinde Danone'nin kontrolüne geçmektedir. Danonesa Tikveşli'nin devralma işlemi öncesi hisse yapısına Tablo-2'de yer verilmiştir.

Tablo 2: Danonesa Tikveşli Devir Öncesi Ortaklık Yapısı

Ortaklar	Sermaye Payı (%)
Danonesa Danone Sabancı Gıda ve İçecek Sanayi ve Ticaret A.Ş.	99.98
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş.	0.047
Ak Emeklilik A.Ş.	0.046
Pilsa Plastik Sanayi A.Ş.	0.046
Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş.	0.046

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere Sabancı tarafı, Danonesa Tikveşli'deki tüm hisselerini işlem sonrasında Danone tarafına devredecek, böylece Danonesa'nın iştiraki olan Danonesa Tikveşli de Sabancı ve Danone'nin ortak kontrolünden Danone'nin kontrolüne geçecektir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca ilgili ürün pazarının tespitinde, birleşme ve devralma konusu olan mal ve hizmetlerle, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal ve hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmaktadır.

Devre konu faaliyetler, Danonesa ve Danonesa Tikveşli bakımından ambalajlı su, madensuyu, süt ve süt ürünleri üretimi ve satışlarıdır. Bu nedenle ilgili ürün pazarları, "şişelenmiş su ve damacana su alt pazarlarından oluşan ambalajlı su pazarı" ile "maden suyu pazarı" ve "süt ve sütlü ürünler pazarı" olarak belirlenmiştir.

Ambalajlı su pazarı "şişelenmiş su" ve "damacana su" olmak üzere iki alt grupta incelenmektedir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden 700 milyon lt. büyüklüğünde olan "şişelenmiş su pazarında" 85 firmanın faaliyet gösterdiği, "damacana su pazarının" ise 4 milyon lt. büyüklüğünde ve faaliyette bulunan teşebbüs sayısının 200'ün üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, son beş yıl içerisinde sektörde faaliyete geçen teşebbüs sayısının 70'i aştığı görülmüştür.

Maden suyu pazarının büyüklüğü 165 milyon lt., pazarda faaliyet gösteren teşebbüs sayısının 26 olduğu dosya mevcudu bilgi ve belgeden tespit edilmiştir.

Devralma konusu şirketlerin faaliyet alanlarından bir diğeri olan perakende süt pazarı genel olarak, UHT, pastörizasyon ya da sterilizasyon işlemlerinden biriyle ısı işlem görerek tüketiciye sunulan sütleri kapsamaktadır. Bildirim formunda, süt pazarında 2002 yılında toplam tüketimin 260 bin lt. olarak gerçekleştiği ve pazarda yaklaşık 40 teşebbüsün faaliyette bulunduğu belirtilmiştir.

Süt ve süt ürünleri sektörü içerisinde yer alan ve fermente süt ürünleri olarak anılan yoğurt ve ayran pazarında yer alan ürünler, sütün belli organizmalar tarafından fermentasyonu ile pH değerinin düşürülmesi sonucu oluşan ve ısı işlem görmediği takdirde bahsedilen organizmaları aktif halde bulduran ürünlerdir. Bildirim formunda anılan pazarın büyüklüğünün 2002 yılı için 240 bin ton, pazarda faaliyette bulunan firma sayısının ise 134 olduğu ifade edilmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde, ilgili coğrafi pazar, teşebbüslerin mal ve hizmetlerin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olması nedeniyle, diğer bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgeler olarak tanımlanmaktadır.

Bildirim formunda devre konu teşebbüslerin süt ve süt ürünleri ile maden suyu pazarları açısından tüm Türkiye dahilinde üretim ve satış faaliyetinde bulunduğu, ancak damacana su bakımından faaliyetlerin Flora markası ile Marmara Bölgesi ve Ankara'da, Hayat markası ile Adana ve çevresinde, Şaşal markası ile Ege Bölgesi'nde yoğunlaştığı belirtilmektedir. Bu nedenle ilgili coğrafi pazar süt ve süt ürünleri, maden suyu ve şişelenmiş su pazarları bakımından "Türkiye Cumhuriyeti sınırları", damacana su pazarı bakımından ise "Marmara ve Ege Bölgeleri, Ankara, Adana ve çevresi" olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

İlgili ürün pazarında Danone ve Sabancı Grubu'nun faaliyet gösterdikleri tek alan Danonesa ile Danonesa Tikveşli'nin iktisadi faaliyetleri ile sınırlı olduğundan, işleme konu cirolar adı geçen iki şirketin ciroları baz alınarak hesaplanmıştır. 2002 yılında Danonesa'nın cirosu TL, Danonesa Tikveşli'nin cirosu ise olup, toplam ciro miktarı 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen ciro eşliğinin üzerindedir.

Dosya mevcudu bilgi ve belgeler pazar payı eşliği açısından değerlendirildiğinde; Danonesa ile Danonesa Tikveşli'nin ilgili pazarlarda pazar paylarının sırasıyla; şişelenmiş suda % ..., damacana suda % ..., maden suyunda % ..., sütte % ..., yoğurt ve ayranda % ..., sütlü tatlılarda % ... olduğu, dolayısıyla 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen pazar payı eşliğinin aşılmadığı ve Danonesa ile Danonesa Tikveşli'nin söz konusu pazarların hiçbirinde hakim durumda olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, devralan teşebbüs Danone'nin, Türkiye'de ilgili ürün pazarında Danonesa ve Danonesa Tikveşli haricinde herhangi bir faaliyetinin olmadığı bu nedenle, devralma işleminin ilgili ürün pazarlarında yoğunlaşma doğurucu etki yaratmayacağı ve devralma sonrasında rekabetin oumsuz yönde etkilenmeyeceği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Compaigne Gervais Danone S.A.'nın Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'den Danonesa Danone Sabancı Gıda ve İçecek Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin % 50'sini ve bu işleme bağlı olarak Danonesa'nın kontrolünde bulunan Danonesa Tikveşli Süt Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin de %99.9 oranındaki hisselerini devralması işlemine ilişkin olarak; tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ

ile değişik 1997/1 sayılı 'Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir işlem olduğuna; bununla birlikte, bu devir işlemi sonucunda aynı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte bir devralma olmadığına, dolayısıyla bildirim konusu işleme izin verilmesine OY BİRLİğİ ile karar verilmiştir.